

Sygn. akt I C 153/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 października 2015 r.

Sąd Rejonowy w Ostrowi Mazowieckiej, Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Jarosław Dłużniewski

Protokolant: st. sek. sąd. K. B.

po rozpoznaniu w dniu 2 października 2015 roku w Ostrowi Mazowieckiej

sprawy z powództwa B. Ł.

przeciwko Bankowi Spółdzielczemu w O.

o zapłatę

1. Oddała powództwo.
2. Zasądza od powoda B. Ł. na rzecz pozwanego Banku Spółdzielczego w O. kwotę 617 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Sygn. akt I C 153/15

UZASADNIENIE

Powód B. Ł. reprezentowany przez pełnomocnika kwalifikowanego pozwem z dnia 13 lutego 2015 roku wnosił o zasądzenie od pozwanego Banku Spółdzielczego w O. kwoty 5.000 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 2 grudnia 2014 roku do dnia zapłaty. Jako podstawę faktyczną wywiedzionego powództwa wskazano, iż powód wskutek zajęcia komorniczego rachunku bankowego prowadzonego wspólnie dla powoda oraz jego małżonki K. Ł. doznał szkody. Powodem tego było zachowanie Banku, który nie zważając na to, iż postępowanie egzekucyjne jest prowadzone wyłącznie przeciw małżonce powoda przekazał zgromadzone na rachunku środki komornikowi sądowemu, nie informując go o tym. Dodatkowo podnoszono, iż strona pozwana powinna o powyższej okoliczności zwrócić uwagę komornikowi. Wobec braku takiego powiadomienia doszło do powstania szkody, która zdaniem pełnomocnika powinna być naprawiona przez pozwanego Bank. W przedmiocie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego powód wnosił o ich zwrot według norm przepisanych.

W odpowiedzi na pozew (k.66-68) pozwany Bank Spółdzielczy w O. reprezentowany przez pełnomocnika kwalifikowanego wnosił o jego oddalenie, zgłaszając zarzut braku legitymacji procesowej biernej. W uzasadnieniu podnoszono, iż bank jest jedynie dysponentem środków przechowywanych na rachunku bankowym i samodzielnie nie jest uprawniony do dokonywania przelewów na wskazane rachunki bez podstawy prawnej. Z uwagi na powyższe Bank nie mógł się sprzeciwić wykonaniu polecenia skierowanego przez komornika sądowego wobec grążących sankcji za utrudnianie egzekucji. Dodatkowo pełnomocnik pozwanego wskazując na przepis art. 841 k.p.c. podnosił, iż współmałżonek może sprzeciwić się egzekucji w trybie powództwa przeciwegzekucyjnego.

Sąd ustalił, co następuje:

Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Ostrowi Mazowieckiej D. W. na wniosek wierzyciela E. M. prowadził postępowanie egzekucyjne sygn. akt Km 821/14 przeciwko dłużnikowi K. Ł.. W dniu 23 września 2014 roku komornik dokonał zajęcia rachunku bankowego należącego do dłużniczki oraz jej małżonka prowadzonego przez Bank Spółdzielczy w O. (k.15 akt Km 821/14). Pismem z dnia 26 września 2014 roku Bank poinformował komornika o dokonanym zajęciu rachunków dłużniczki wskazując jednocześnie, iż na jednym z nich nie ma zgromadzonych żadnych środków pieniężnych, drugi zaś rachunek jest prowadzony wspólnie dla dłużniczki oraz jej małżonka. Co więcej wyjaśnił, iż nie posiada wiedzy na temat tego, w jakiej części znajdujące się na rachunku środki pieniężne są własnością dłużnika (k.30 akt Km 821/14). Wobec braku dalszych dyspozycji przez Komornika sądowego Bank Spółdzielczy dokonał przelewu na rzecz organu egzekucyjnego w wysokości 101.073,70 złotych.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo wywiedzione przez powoda podlegało oddaleniu z uwagi na nieudowodnienie winy po stronie pozwanego Banku.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż pełnomocnik powoda jako podstawę prawną swojego żądania wskazywał jedynie na naruszenie przepisu prawa procesowego tj. art. 891¹ § 1 k.p.c. Podnosił, iż na podstawie tytułu wykonawczego wystawionego przeciw dłużnikowi można zająć wierzytelność z rachunku, lecz dalsze czynności egzekucyjne prowadzone są do przypadającego dłużnikowi udziału w rachunku wspólnym stosownie do treści umowy regulującej prowadzenie rachunku, którą dłużnik obowiązany jest przedłożyć komornikowi w terminie tygodnia od daty zajęcia. Odnosząc się do powyższego należy po pierwsze wskazać, iż koniecznym w sprawie było podanie podstawy prawnej prawa materialnego, na podstawie której strona pozwana winna ponosić odpowiedzialność w zakresie wyrządzonej szkody. W ocenie Sądu stanowią ją przepisy o czynach niedozwolonych określone w tytule VI Kodeksu cywilnego, określające możliwość powstania roszczenia o charakterze prewencyjnym lub roszczenia o naprawienie szkody. Na podstawie argumentacji wskazanej w uzasadnieniu pozwu należało uznać, iż w przypadku pozwanego wywiedzione powództwo winno być oceniane w świetle przesłanek określonych w art. 415 k.c. Przepis ten stwierdza, że kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Tak sformułowana norma prawna oznacza, że art. 415 k.c. może stanowić podstawę do ustalenia odpowiedzialności tylko względem podmiotów, przeciwko którym było skierowane działanie sprawcze, co w istocie prowadzi do ograniczenia zastosowania tego przepisu tylko do przypadków umyślnego wyrządzenia szkody lub wyrządzenia szkody w wyniku rażącego niedbalstwa. Wobec powyższego koniecznym było w sprawie odpowiedzenie na pytanie, czy po stronie działania pozwanego Banku zaistniały powyższe przesłanki.

Powołując się zatem na przepis art. 891² § 1 k.p.c. należy wyjaśnić, iż w przypadku gdy małżonkowie, których łączy wspólność ustawowa, posiadają rachunek wspólny, zajęcie tego rachunku i sama egzekucja są możliwe bez konieczności uzyskania klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika oraz bez konieczności ustalenia wielkości udziałów w rachunku wspólnym. Oznacza to, że w przypadku skierowania egzekucji do rachunku wspólnego dłużnika i jego małżonka wierzyciel może się zaspokoić z całej zgromadzonej na rachunku kwoty. Co więcej bank jest zobowiązany do niezwłocznego wypłacenia całej zajętej kwoty komornikowi, zaś małżonek może jedynie domagać się zwrotu jej części. Aby wzmocnić powyższą argumentację należy przywołać wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 13 czerwca 2014 roku w sprawie sygn. akt I ACa 1602/13, który zajmował się tożsamym problemem prawnym i w uzasadnieniu swojego orzeczenia wskazał, że § 1 art. 891² k.c. nie wyłącza możliwości obrony małżonków dłużnika w drodze powództwa o zwolnienie od egzekucji, jeżeli na rachunku wspólnym małżonków zgromadzono środki, które nie wchodzą do majątku osobistego dłużnika, albo też środki, które nie pochodzą z pobranego przez dłużnika wynagrodzenia za pracę, dochodów uzyskiwanych przez dłużnika z innej działalności zarobkowej, jak również z korzyści uzyskanych z jego praw autorskich i praw pokrewnych, praw własności przemysłowej oraz innych praw twórcy.

Niezależnie od powyższego Sąd Rejonowy nie podzielił również argumentacji pełnomocnika powoda przedstawionej na rozprawie w dniu 16 czerwca 2015 roku, iż powodowi nie przysługuje inna ochrona prawna niż ta, na którą

powołuje się w przedmiotowej sprawie. Za takim stanowiskiem przemawiać by miało, iż z uwagi na przelanie przez Bank środków pieniężnych zgromadzonych na wspólnym rachunku i wskutek zajęcia komorniczego – brak jest substratu, a to przemawia za niezasadnością powództwa o wyłączenie spod egzekucji. Nie wdając się w szczegółowe rozważania powyższego problemu, bo nie to było przedmiotem rozpoznawanej przez Sąd sprawy, warto jedynie wskazać pełnomocnikowi powoda, iż w przypadku gdy egzekucja jest prawomocnie ukończona, można domagać się zwrotu wyegzekwowanego świadczenia i naprawienia szkody, co w przypadku, gdy substratem jest pieniądź może odnieść taki sam skutek.

Oceniając zachowanie pozwanego w świetle ustalonego stanu faktycznego Sąd nie dopatrył się po jego stronie winy, nie tylko poprzez brak zachowań sprawczych o charakterze rażącego niedbalstwa, ale również działań umyślnych, które by naruszały przepisy prawa, a w szczególności obowiązki wobec organu egzekucyjnego jakim jest komornik sądowy. Wobec powyższego wywiedzione powództwo podlegało oddaleniu.

W przedmiocie kosztów postępowania na podstawie art. 98 k.p.c. zasądzono od powoda na rzecz pozwanego kwotę 617 złotych tytułem poniesionych przez niego kosztów zastępstwa prawnego. Ich wysokość Sąd określił na podstawie § 2 ust. 1 i § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. z 2013 roku, poz. 490), doliczając do nich jednocześnie kwotę 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

SSR Jarosław Dłużniewski